

der er ingen så vanskelig operation, som selv at skulle anvende *exstirpatoren* – dvs. et instrumentet til udkæring af et sygt organ – et instrument, som i almindelighed kun tiden ret ved at håndtere.

Når da alt er i gang, så kan De blot henvende Dem til mig, så skal jeg besørge det øvrige.

De lader det rygte udsprede, at De har en ny kærlighedshistorie, et *quidem* – dvs. en eller anden – af en temmelig upoetisk art; for ellers vil De blot ægge hende. At noget sådant ikke kunne falde Dem ind, ved jeg vel; for det står fast mellem os, at hun er den eneste, De elsker, om det end er Dem umuligt at oversætte det rent poetiske forhold i en virkelig kærlighed.

Til grund for rygtet må der ligge noget sandt, det skal jeg besørge.

Jeg udser her i byen en pige, med hvem jeg skal træffe aftale.

Det var ikke blot af hensyn til Det unge Menneske, der bevægede mig til at anlægge denne plan; men jeg kan ikke nægte, at jeg efterhånden havde fået et ondt øje på hans elskede.

At hun slet ikke skulle mærke noget, at hun slet ikke skulle ane hans lidelse, og hvad der vel kunne være dens grund, at hun i så fald slet intet gjorde, intet forsøgte for at frelse ham ved det, han behøvede og hun kunne give ham – ved friheden, der netop ville frelse ham, når det var hende, der gav ham den; for da fik hun igen ved sin højmodighed overvægten over ham, hun var ikke krænket!

Jeg kan tilgive en pige alt; men jeg kan aldrig tilgive hende, at hun i sin kærlighed tager fejl af kærlighedens opgave. Når en piges kærlighed ikke er opofrende, så er hun ingen kvinde, men et mandfolk, og så skal jeg altid gøre mig en

fornøjelse af at lade hende hjemfalde – dvs. fortabes – , til hævnen eller til latteren.

Og hvilken opgave er det dog ikke for en komisk digter, at lade en sådan elskerinde, der først ved sin elskov har blodsugtet den elskede, indtil han i nød og fortvivlelse bryder med hende, at lade en sådan elskerinde træde op som en Elvira i Mozarts opera *Don Juan*, der gør bravour i denne rolle, bliver begrædt af deltagende slægt og venner, en Elvira, der har førstestemme i de bedragnes sangforening, en Elvira, der kan tale med fynd og klem om mandfolkens troløshed, en troløshed, der åbenbart vil koste hende livet, en Elvira, der gør alt dette med en aplomb – dvs. styrke – , og sikkerhed, at det end ikke et halvt sekund falder hende ind, at hendes trofasthed var nok nærmere beregnet på at tage livet af den elskede.

Stor er den kvindelige trofasthed, især når den frabedes, uudgrundelig og ubegribelig er den til alle tider.

Situationen ville blive ubetalelig, dersom hendes elsker, trods al sin nød, dog havde bevaret humor nok til ikke at spille et vredens ord på hende, men indskrænke sig til den dybsindigere hævn, at dupere, føre hende bag lyset og bestyrke hende i den indbildning, at hun var skammeligt bedraget af ham.

Var dette tilfældet med hende, da skal jeg love hende for, at hævnen, hvis Det unge Menneske er i stand til at udføre min plan, skal ramme hende forfærdeligt, og dog kun med poetisk berettigelse.

For han er overbevist om at gøre det bedste, han formår, og dog vil dette, hvis hun er selvkærlig, netop tugte hårdest.

Han behandler hende med al mulig erotisk omsorg, og dog vil hans metode netop smerte allermest, hvis hun er selvkærlig.

Han var villig og bifaldt ganske min plan.

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) hvis Don Juan-opera Kierkegaard skrev om i det musik-filosofiske essay De umiddelbare erotiske stadier eller det musikalsk-erotiske fra førstedelen af hovedværket Enten-Eller (1843). Den forførte og forladte Elvira fra operaen interesserede især Kierkegaard. Han skrev således om hende i det ene ud af de tre essays, der udgør Skyggerids fra første del af Enten-Eller. Da Kierkegaard i vinteren 1841-1842 var i Berlin, hvor store dele af hans essay om Mozarts Don Juan og Elvira er skrevet, så han sopranen Hedwig Schultze synge Elviras parti og blev mere end almindeligt betaget af hende fordi hun lignede Regine Olsen, se bogen Kierkegaard – Breve og notater fra Berlin.